

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 109/23

V Lucemburku dne 22. června 2023

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-823/21 | Komise v. Maďarsko (Prohlášení o úmyslu před podáním žádosti o azyl)

Maďarsko neoprávněně omezilo možnost podat žádost o azyl

Maďarsko tím, že podmínilo možnost učinit žádost o mezinárodní ochranu předchozím předložením prohlášení o úmyslu u velvyslanectví nacházejícího se ve třetí zemi, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z unijního práva

V roce 2020 přijalo Maďarsko v návaznosti na propuknutí pandemie covidu-19 nový zákon, jenž některým státním příslušníkům třetích zemí nebo osobám bez státní příslušnosti, kteří se nacházejí na území tohoto členského státu nebo jsou přítomni na jeho hranicích a chtějí požádat o mezinárodní ochranu, uložil povinnost, aby se podrobili předchozímu postupu. Tato právní úprava vyžaduje, aby se přemístili na maďarské velvyslanectví v Bělehradě (Srbsko) nebo v Kyjevě (Ukrajina), aby tam osobně předložili prohlášení o úmyslu podat žádost o mezinárodní ochranu. Po posouzení tohoto prohlášení mohou příslušné maďarské orgány rozhodnout o vydání cestovního dokladu těmto státním příslušníkům třetích zemí nebo osobám bez státní příslušnosti, který jim umožňuje vstup na území daného členského státu za účelem podání takovéto žádosti o mezinárodní ochranu.

Evropská komise měla za to, že přijetím těchto ustanovení Maďarsko nesplnilo povinnosti, jež pro něj vyplývají z unijního práva, a zejména ze směrnice o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany. Podala žalobu pro nesplnění povinnosti k Soudnímu dvoru.

Soudní dvůr v dnešním rozsudku rozhodl, že **Maďarsko tím, že podmínilo možnost učinit žádost o mezinárodní ochranu pro některé státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti nacházející se na jeho území nebo na jeho hranicích předchozím předložením prohlášení o úmyslu u maďarského velvyslanectví nacházejícího se ve třetí zemi** a vydáním cestovního dokladu, jenž jim umožňuje vstup na maďarské území, **nesplnilo povinnosti**, které pro něj vyplývají z uvedené směrnice.

Soudní dvůr nejprve určil, že tyto osoby spadají do působnosti uvedené směrnice. Povinnost stanovená maďarským právem obrátit se nejprve na maďarské velvyslanectví v Bělehradě nebo v Kyjevě, nemá totiž za účinek, že tyto osoby musí být považovány za osoby, které pouze podaly žádost o diplomatický nebo územní azyl u zastupitelských úřadů v zahraničí, na kterou se tato směrnice nevztahuje.

Soudní dvůr dále zkoumal, zda maďarská právní úprava představuje omezení práv vyplývajících ze směrnice, a dále zda toto omezení může být odůvodněno z hlediska unijního práva.

Soudní dvůr zaprvé uvedl, že **podmínka předchozího předložení prohlášení o úmyslu není stanovena uvedenou směrnicí a je v rozporu s jejím cílem, kterým je zajištění účinného, snadného a rychlého přístupu k řízení o mezinárodní ochraně**.

Kromě toho **tato právní úprava zbavuje** podle Soudního dvora **dotyčné státní příslušníky třetích zemí nebo**

osoby bez státní příslušnosti možnosti skutečně využít svého práva na podání žádosti o azyl v Maďarsku, jak je zakotveno v Listině základních práv Evropské unie.

Soudní dvůr měl zadruhé za to, že **stanovené omezení nemůže být ospravedlněno důvodem ochrany veřejného zdraví, a konkrétně bojem proti šíření covidu-19, který uplatnilo Maďarsko.**

Je sice pravda, že členské státy mohou výjimečně podrobit učinění žádosti o mezinárodní ochranu zvláštním podmínkám určeným k omezení šíření nakažlivé nemoci na jejich území, avšak za předpokladu, že tyto podmínky jsou způsobilé zaručit takový cíl a nejsou ve vztahu k němu nepřiměřené.

Soudní dvůr přitom shledal, že povinnost přemístit se na velvyslanectví v zahraničí, a vystavit tak potenciálně státní příslušníky třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti nebezpečí nákazy covidem-19, kterou by následně mohli šířit v Maďarsku, **nelze považovat za opatření způsobilé** k boji proti šíření pandemie.

Kromě toho postup zavedený Maďarskem představuje **zjevně nepřiměřený zásah** do práv žadatelů o mezinárodní ochranu podat žádost o mezinárodní ochranu ihned po jejich příchodu na maďarské hranice.

Soudní dvůr v tomto ohledu uvedl, že tento členský stát neprokázal, že nemohla být přijata jiná opatření, jež by umožnila přiměřeně sladit účinnost práva každého státního příslušníka třetí země nebo každé osoby bez státní příslušnosti učinit žádost o mezinárodní ochranu na území tohoto státu nebo na jeho hranicích s bojem proti nakažlivým nemocem.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotčený členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě. Dojde-li Komisi k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

